

پروتوکول
هفتمین اجلاس کمیسیون مشترک بین الحکومتی
اقتصادی، تجارتی، اجتماعی و تخنیکي
میان
جمهوری اسلامی افغانستان
و
جمهوری تاجیکستان

هفتمین جلسه کمیسیون مشترک بین الحکومتی اقتصادی، تجارتی، اجتماعی و تخنیکي میان جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری تاجیکستان که منبعه «کمیسیون» نامیده می شود به تاریخ ۴-۵ جولای ۲۰۱۹ مطابق به ۱۳-۱۴ سرطان ۱۳۹۸ در شهر دوشنبه برگزار گردید.

رئیس هیئت جمهوری اسلامی افغانستان را جلالتمآب داکتر محمد همایون قیومی، سرپرست وزارت مالیه و مشاور ارشد مقام عالی ریاست جمهوری افغانستان و رئیس هیئت جمهوری تاجیکستان را جلالتمآب خدایار زاده خدایار ذوقی بیک- وزیر نقلیات جمهوری تاجیکستان به عهده داشتند.

لیست ترکیب اعضای هیئت هر دو جانب که منبعه (طرفین) نامیده می شود، در ضمایم (۱ و ۲) ملاحظه می گردد. نشست های رسمی طرفین و گروه های کاری کمیسیون در فضای همدیگر پذیری، درک متقابل و دوستانه که بیانگر سنت های مشترک روابط برادرانه و صمیمانه هر دو کشور می باشد برگزار گردید. طرفین جهت اجرای مقررات و اسناد امضا شده و پروتوکول ششمین اجلاس کمیسیون، مؤظف نمودن وزارت ها، ادارات و سازمان های ذیدخل خود را برای عملی نمودن موافقت های قبلی به دست آمده تأکید نمودند. ضمن بررسی مسائل و راه های توسعه و گسترش روابط اقتصادی و تجارتی در جلسات کارشناسان براساس مزیت های متقابل حقوقی برابر در بخش های زیر به موافقه رسیدند:

۱. همکاری های اقتصادی و تجارتی میان دو کشور

کمیسیون جهت تقویت همکاریها در حوزه اقتصادی و تجاری دو کشور به توافق رسیدند تا مسائل ذیل مورد بررسی وزارتخانه ها، ادارات و سازمان های ذیدخل ج.ا. افغانستان و ج. تاجیکستان قرار گیرند:

۱.۱. طرفین توافق نمودند تا تأسیسات مشترک کوچک و متوسط را جهت تولیدات اموال صنعتی در مناطق آزاد اقتصادی ایجاد نمایند؛

۱.۲. طرفین توافق نمودن تا جهت جلب سرمایه کشورهای تمویل کننده و شرکای بین المللی را جهت آموزش متخصصین فنی ج.ا. افغانستان را در مؤسسات تعلیمی ج. تاجیکستان مساعدت نمودند؛

- ۱.۳. طرفین توافق نمودند تا جهت فراهم آوردن شرایط مساعد برای گسترش گردش اموال میان هر دو کشور، از جمله میوه تر و خشک، سبزیجات و محصولات صنعتی همکاری نمایند؛
- ۱.۴. جانب افغانستان پیشنهاد از بین بردن تعرفه (باج گمرکی) از جانب افغانستان برای واردات نمک تولیدی تاجیکستان را بررسی نمایند.
- ۱.۵. از آنجائیکه تجارت بین هر دو کشور حاوی چشم انداز رشد بوده و حجم آن دارای ظرفیت افزایش می باشد، طرفین توافق نمودند تا از وسایل مختلف جهت رشد تجارت متقابل استفاده و حمایت نمایند.
از جمله:
- راه اندازی نمایشگاه مشترک سالانه تجارتي و فراهم آوری تسهیلات لازم برای تجار و متشبین جهت اشتراک در نمایشگاه های دو کشور؛
 - راه اندازی نشست های دوجانبه و توصل تجارتي (Business Forum)؛
 - تشریک معلومات و پروپوزل های تجارتي و سرمایه گذاری؛
 - طرفین توافق نمودند تا طرز العمل صادرات و واردات را در مطابقت به موافقتنامه تسهیلات تجارتي سازمان تجارتي جهانی (WTO) عیار نماید؛
 - جانب افغانستان وارد کردن تعدیلات را در موافقتنامه تجارتي سال 2004 میان دولت انتقالی افغانستان و ج. تاجیکستان پیشنهاد نمود.
- ۱.۶. طرفین توافق نمودند تا جهت ارتقای سطح روابط تجارتي، سهولت های سفر به تجار و رانندگان دو کشور را بررسی نمایند.

۲. همکاری در عرصه ستندرد سازی

- ۲.۱. طرفین توافق نمودند که همکاری ها را میان ادارات ستندرد، مترالوژی و بهادهی مطابقت (ارزش برابری) را براساس یادداشت تفاهم امضاء شده گسترش دهند؛
- ۲.۲. طرفین در مورد همکاری و تبادل تجارب در عرصه پروسه های ارزیابی مطابقت (Conformity Assessment) برای اموال صادراتی و وارداتی بین دو کشور توافق نمودند؛
- ۲.۳. طرفین روی ترتیب موافقتنامه شناخت متقابل (Mutual Recognition Agreement) در پروسه های ارزیابی مطابقت که شامل نظارت، آزمایش لابراتواری و صدور تصدیق نامه ها برای محصولات می باشد، توافق نمودند؛
- ۲.۴. طرفین توافق نمودند تا قبل از امضای موافقتنامه شناخت متقابل، تیم های تخنیکي و مسلکی طرفین فعالیت ها و پروسه های ارزیابی مطابقت هر دو کشور را از نزدیک مشاهده و بعد از بررسی همه جانبه به توافق هر دو جانب موافقتنامه شناخت دو جانبه را امضاء نمایند؛
- ۲.۵. جانب تاجیکستان جهت تبادل تجارب در عرصه ستندرد سازی و به دسترس گذاشتن ستندردهای گوست (GOST) براساس نیازمندی های اداره ملی ستندرد افغانستان همکاری خواهد نمود.

۳. همکاری در عرصه انرژی، ذخایر آبی، نفت و گاز

همکاری ها در عرصه انرژی برق؛

- ۳.۱. طرفین به بررسی پیرامون افزایش حجم انتقال نیروی برق در فصل های تابستان و زمستان از ج. تاجیکستان به ج. افغانستان توافق نمودند؛
- ۳.۲. طرفین روی توسعه همکاری ها در راستای تأمین انرژی برق دائمی ولایت های نزدیک به سرحد و ولسوالی های سرحدی مربوط به جمهوری اسلامی افغانستان توافق نمودند؛
- ۳.۳. طرفین روی تبادل تجربه کاری و دانش فنی و مسلکی، بخصوص در عرصه انرژی جهت تجدید تحقیقات علمی و تخنیکی، همچنان استفاده از ظرفیت های مؤسسات علمی تاجیکستان برای آماده سازی متخصصین عرصه الکتروانرژی، ساخت و احداث بندهای کوچک و دستگاه های تولید انرژی برق Micro Hydro Station، ترمیم ترانسفارمرهای HV & MV، توريد تجهيزات برقی تولید جمهوری تاجیکستان مانند لین و کیبل ها Aluminum-Conductor Steel Reinforced (ACS) توافق نمودند؛
- ۳.۴. طرفین به راه اندازی همکاری های متقابلاً سودمند از جانب نهادهای مربوطه هر دو کشور جهت تأسیس "طرح خط انتقال برقی ۵۰۰ کیلو ولت راغون- پلخمری" به موافقه رسیدند؛
- ۳.۵. طرفین در مورد توسعه و گسترش همکاری های بیشتر در سکتور خدمات برق رسانی با شرکت پامیر انرژی برای ولایت بدخشان جمهوری اسلامی افغانستان توافق نمودند؛
- ۳.۶. طرفین توافق نمودند که در تطبیق پروژه بندهای برق سناباد و سیب زار همکاری نمایند.
- ۳.۷. جانب افغانستان از جانب تاجیکستان درخواست نمود تا سکتور خصوصی آنکشور را ترغیب نمایند تا در تطبیق پروژه ها و سرمایه گذاری روی ظرفیت های آبی افغانستان به منظور تولید برق همکاری نمایند؛
- ۳.۸. جانب افغانستان پیشنهاد نمود تا قرارداد توريد انرژی برق برای ولایت کندز از طریق لین 110 کیلو ولت به عین شرایط و تعرفه فعلی برای مدت پنج سال آینده تمدید گردد، جانب تاجیکستان ابراز نمود که پیشنهاد جانب افغانستان را اکنون مورد قبول ننموده و بعداً مسأله مذکور الی ختم مهلت قرارداد فعلی در موافقت با ساختار های ذیدخل تاجیکستان غور و بررسی می نماید؛

عرصه ذخایر آبی

- ۳.۹. طرفین توافق نمودند که در بخش تحکیم سواحل دریای پنج به همکاری های خویش ادامه دهند؛

عرصه نفت و گاز

- ۳.۱۰. طرفین توافق نمودند که در حالت ضرورت در عرصه آموزش و اکتشاف نفت و گاز در مناطق ذخایر نفت و گاز بین المرزی همکاری نمایند؛
- ۳.۱۱. طرفین توافق نمودند که به دلیل عدم احتیاج فعلی جمهوری تاجیکستان در زمینه گاز طبیعی، امضاء طرح موافقتنامه بین حکومت ج. افغانستان و حکومت ج. تاجیکستان "در مورد همکاری در عرصه احداث و استفاده خط لوله گاز افغانستان- تاجیکستان" به تعویق گذاشته شود.

۴. همکاری در عرصه پیشگیری و رفع حالات اضطراری

- ۴.۱. طرفین به توافق رسیدند، که موافقتنامه دوجانبه در عرصه جلوگیری و رفع حالات اضطراری را که قبلاً مسوده آن مورد تأیید طرفین قرار گرفته در حاشیه کنفرانس منطقوی عاید به کاهش خطر آفات طبیعی برای مکالمه با اعتماد و با ثمر در مستحکم نمودن همکاری کشورهای منطقه در تطبیق برنامه قالبی "Sendai" برای سال های ۲۰۱۵-۲۰۳۰" که بتاريخ ۲۱ اگست ۲۰۱۹ در شهر دوشنبه برگزار میگردد، به امضاء رسانند؛
- ۴.۲. جانب تاجیکستان پیشنهاد می نماید که در زمینه مرکز جمهوریوی تعلیمی-متودی کمیته حالات فوق العاده و دفاع شهروندی مربوط به حکومت جمهوری تاجیکستان آموزش متخصصین جمهوری اسلامی افغانستان را در زمینه فعالیت های جستجو و نجات دهی با همکاری سازمان های بین المللی و تمویل کنندگان راه اندازی نمایند.

۵. کمیته حفظ محیط زیست

- طرفین توافق نمودند که در راستای حفظ محیط زیست در عرصه های ذیل همکاریها را تقویت بخشند:
- ۵.۱. طرفین به ترتیب مسوده و امضای یادداشت تفاهم همکاری محیط زیستی میان اداره ملی حفاظت محیط زیست ج.ا. افغانستان و کمیته حفظ زیست نزد حکومت جمهوری تاجیکستان که شامل عرصه های ذیل می شود، تأکید نمودند:
- ۱،۱،۵. تبادل ارقام و معلومات در ساحه حفاظت محیط زیست و تغیر اقلیم؛
- ۲،۱،۵. همکاری در عرصه های آموزش متخصصین محیط زیست، تبادل نتایج تحقیقاتی و تجارب علمی و تدویر برنامه های آموزش فنی و مسلکی؛
- ۳،۱،۵. طرح و تطبیق استراتژی های مشترک حفاظت محیط زیستی، پروگرام ها و پروژه های محیط زیستی با جلب کمک های مالی و تخنیکی سازمان های بین المللی؛
- ۴،۱،۵. همکاری ها در جهت حفاظت و احیای مجدد زیستگاه گونه های سیار، حیوانات و پرندگان و حفاظت از تنوع حیات و ایکو سیستم؛
- ۵،۱،۵. همکاری در قسمت ارزیابی اثرات محیط زیستی؛
- ۶،۱،۵. همکاری ها در چارچوب تطبیق کنوانسیون های بین المللی محیط زیستی و تغیر اقلیم.
- ۵.۲. طرفین توافق نمودند که در بخش نظارت و کیفیت منابع آبهای حوزه دریای پنج/آمو همکاری نمایند.

۶. همکاری در عرصه صنعت

- ۶.۱. طرفین در مورد بررسی مسائل و کیفیت صادرات محصولات صنعتی از جمله فابریکه های صنعتی مانند: تجهیزات تکنالوژی برقی، ترانسفارمرها، چراغ های کم مصرف دیودی، ناقل های المونیم، مواد مخصوص کیمیاوی، کلر مایع، سیخ گول و کنجک های فلزی، قبور، پرافیل های فلزی و المونیم از جانب ج. تاجیکستان به بازار ج.ا. افغانستان و محصولات صنعتی مانند: مایعات شوینده، نوشابه های غیر الکولی و تولیدات پلاستیک از جانب ج.ا. افغانستان به بازار ج. تاجیکستان تأکید ورزیدند؛

- ۶.۲. طرفین به تأسیس فابریکه های تولیدی قالین های دستباف ج.ا. افغانستان و ج. تاجیکستان در ج. تاجیکستان و صادرات پنج های پخته رنگ شده و تکه های پخته ای (نخی) به ج.ا. افغانستان اشاره نمودند؛
- ۶.۳. جانب تاجیکستان تعهد نمود تا در راستای تحویل تراکتورهای تولید شرکت سهامی "اگراتیخ سرویس" شهر حصار به اتحادیه های دهاقین ج.ا. افغانستان همکاری های لازم را فراهم نمایند؛
- ۶.۴. طرفین افزایش صادرات نمک و سمنت تولید شده از ج. تاجیکستان به ج.ا. افغانستان و صادرات سنگ مرمر، ذغال سنگ، سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی از ج.ا. افغانستان به ج. تاجیکستان را بررسی می نمایند.

۷. همکاری در عرصه نقلیات (ترانسپورت)

نقلیات راه آهن

- ۷.۱. طرفین توافق نمودند که بررسی موضوع و ساختمان راه آهن تاجیکستان-افغانستان-ترکمنستان، جلال الدین بلخی (کالخورآباد) - جیحون - پنج پایان (تاجیکستان) - شیرخان بندر - قندز - مزارشریف - شبرغان - اندخوی - آقینه (افغانستان) و مسیر فرعی راه آهن بشکنت (تاجیکستان) - کلدار - جیرتان - افغانستان سرعت بخشیده شود؛
- ۷.۲. طرفین توافق نمودند تا طی مدت یکماه از امضای سند این پروتوکول، موافقتنامه بین حکومتی میان جمهوری تاجیکستان و جمهوری اسلامی افغانستان در مورد ساختمان راه آهن مسیر اصلی جلال الدین بلخی (کلیخورآباد) - جیحون - پنج پایان (تاجیکستان) و شیرخان بندر (افغانستان) و مسیر فرعی راه آهن بشکنت (تاجیکستان) - کلدار - جیرتان - افغانستان را نهایی و به امضا برسانند و برای تطبیق این پروژه اقدامات عملی را روی دست گیرند.

۷.۳. جانب افغانستان پیرامون اعمار خط آهن مزارشریف - هرات و ایجاد کنسرسیوم مرتبط معلومات ارایه کرد و جانب تاجیکستان اظهار علاقمندی جهت شرکت در کنسرسیوم متذکره را نمود، موضوع از مجاری دیپلماتیک بررسی میگردد.

۷.۴. جانب تاجیکستان از جانب افغانستان درخواست نمود که برای صادرات مواد ساختمانی سیمنت از ج. تاجیکستان به ج.ا. افغانستان از طریق راه آهن سهولت ایجاد شود جانب افغانستان وعده نمود تا سهولت های لازم را جهت ارایه خدمات بهره برداری و تکنیکی فراهم خواهد نمود؛

۷.۵. طرفین توافق نمودند تا دوره دوم آموزشی فنی و تخصصی خط آهن را بشکل تیوری و عملی برای ۱۰۰ نفر کارمندان خط آهن افغانستان در ۲ برنامه جداگانه در موسسه های کسبی جمهوری تاجیکستان دایر نماید.

نقلیات وسایط نقلیه؛

۷.۶. طرفین توافق نمودند که جهت تطبیق نظام رخصتناموی در حمل و نقل بین المللی موتری بین ج.ا. افغانستان و ج. تاجیکستان تدابیر عملی اندیشیده، در اسرع وقت استفاده از نظام متذکره مناسبات نقلیاتی را گسترش دهند؛

۷.۷. طرفین در مورد افتتاح خط السیرهای مسافربری موتری بین شهرهای بزرگ تاجیکستان و افغانستان ابراز موافقت نمودند؛

۷.۸. طرفین توافق نمودند تا در زمینه حمل و نقل تجارتي و ترانزیتی میان هر دو کشور اجراءات اداری لازم و مؤثر را روی دست گیرند؛

۷.۹. طرفین توافق نمودند تا در راستای اجتناب از تأخیر غیر لازم در انتقال اموال و وسایط نقلیه تجارتي طرفین متعاقد و از طریق قلمروهای یکدیگر به کشور ثالث همکاری های لازم نمایند؛

۷.۱۰. طرفین در مورد به حداقل هزینه های پارکینگ از طریق برگزاری نشست میان طرفین متعاقد توافق نمودند؛
۷.۱۱. جانب تاجیکستان پیشنهاد جانب افغانستان مبنی بر ایجاد کمیته حمل و نقل در بخش ترانسپورت جهت رسیدگی به مشکلات مرزی و بازدید از مرزها به سطح رؤسای طرفین متعاقد که سالانه به قلمرو طرفین متعاقد طور نوبتی برگزار گردد را قبول نمود؛

۷.۱۲. طرفین به تدویر تعلیم و آموزش متخصصین، محققین، تکنیشن های عرصه ترانسپورتی و انجام مطالعات مشترک در مرکز های آموزشی متخصصان شامل بخش های مربوطه توافق نمود؛

۷.۱۳. طرفین توافق نمودند تا نظریات و معلومات خویشرا در عرصه ترانسپورت با یکدیگر شریک نمایند؛
۷.۱۴. جانب تاجیکستان به پیشنهاد جانب افغانستان مبنی بر ایجاد سهولت های لازم در قسمت پروسیجر حمل و نقل، شرایط حتمی بیمه، مکلفیت های حقوقی و شهروندی برای مالکین وسایط ترانسپورتی ابراز موافقت نمود؛
۷.۱۵. طرفین به تحکیم روابط حسن همجواری در عرصه های ترانسپورتی و ترانزیتی میان طرفین متعاقد تأکید نمودند؛

۷.۱۶. طرفین توافق نمودند که برای جلوگیری از حرکت وسایط نقلیه که از وزن مجاز تجاوز می نماید، تدابیر لازم را بیاندیشد.

نقلیاتی هوایی؛

۷.۱۷. مقامات هوانوردی طرفین در راستای افتتاح مسیر های هوایی جدید با همدیگر همکاری نمایند.

۸. همکاری در عرصه گمرکی

۸.۱. طرفین براساس رویه بالمثل معیارهای پرداخت ها برای رخصتنامه، حق العبور، مدت بود و باش و انجام عملیات برای وسایط نقلیه بارکش تا ۱۵ روز تعیین نمایند؛

۸.۲. طرفین توافق نمودند تا طبق چهارچوب تعهدات جمهوری اسلامی افغانستان بر اساس موافقتنامه ها و کنوانسیون ها، از جمله برنامه همکاری های اقتصادی منطقه آسیای مرکزی (CAREC) و سازمان عمومی تجارت جهانی جهت رشد تجارت و مسائل حمل و نقل ترانزیتی در قلمرو این کشور تدابیر لازم را اتخاذ نماید؛

۸.۳. ادارات گمرک افغانستان و تاجیکستان پروسه تطبیق موافقتنامه همکاریهای گمرکی سال ۲۰۱۴، پروتوکول تخنیکی و پلان تطبیقی را تسریع و بهبود بخشند؛

۸.۴. طبق پلان تطبیقی موافقتنامه همکاریهای گمرکی که به تاریخ ۳۰ نوامبر سال ۲۰۱۸ توسط رؤسای گمرکات افغانستان و تاجیکستان به امضاء رسیده و براساس سند مشخصات تخنیکی تبادل الکترونیک معلومات، گمرک جانب تاجیکستان طبق ماده اول پروتوکول تخنیکی و جزء ۷ پلان تطبیقی، پروسه تأیید نمودن (Confirmation) سیستم مواصلت محموله هایی را که از افغانستان وارد تاجیکستان می شود در پورتال تبادل معلومات آغاز نمایند؛

۸.۵. گمرکات هر دو جانب معلومات تبادل شده را پس از مقایسه و مطابقت دادن ماهوار از طریق اشخاص ارتباطی با همدیگر شریک سازند؛

۸.۶. طبق فیصله نشست گمرکی میان ادارات گمرکی هر دو کشور، جانب تاجیکستان بازدید رئیس عمومی گمرکات و هیئت همراه را از گمرک بدخشان تسهیل نماید.

۹. همکاری در عرصه کشاورزی

- ۹.۱. طرفین توافق نمودند که طرح موافقتنامه در مورد همکاری در عرصه زراعت میان ج.ا. افغانستان و ج. تاجیکستان را که از جانب وزارت زراعت ج. تاجیکستان تهیه گردیده است، در اسرع وقت امضاء نمایند؛
- ۹.۲. طرفین توافق نمودند که صادرات محصولات زراعتی را تقویت بخشند؛
- ۹.۳. طرفین توافق نمودند که مبارزه مشترک و تبادل معلومات را در مناطق سرحدی علیه ملخ و دیگر حشرات مضر را تقویت بخشند؛
- ۹.۴. طرفین بر همکاری ها در ساحه زراعت منجمله باغداری و تخم پروری توافق نمودند.
- ۹.۵. طرفین بر همکاری های تخیکی در ساحه مالداری و وترنری توافق نمودند.
- ۹.۶. طرفین بر همکاری در عرصه های آموزش متخصصین زراعت، تبادل نتایج تحقیقاتی و تجارب علمی و تدویر برنامه های آموزشی فنی و مسلکی تعهد نمودند.

۱۰. همکاری در عرصه فرهنگ

- ۱۰.۱. طرفین روابط فرهنگی در حوزه های صنعت موسیقی و تبادل گروه های هنری و تئاتر را گسترش دهند؛
- ۱۰.۲. طرفین به گسترش روابط جهت اشتراک نمایندگان دو کشور در مراسم فرهنگی بین المللی، فستیوال ها و سایر نماشگاه های که مربوط به هنر های مردمی که در قلمرو طرفین برگزار می شود، تأکید نمودند؛
- ۱۰.۳. طرفین توافق نمودند که در عرصه تبادل مواد و نشریه های فرهنگی بین دو کشور، ترمیم آثار باستانی همکاری نمایند؛
- ۱۰.۴. طرفین توافق نمودند که جهت برگزاری روزهای فرهنگی ج. تاجیکستان در ج.ا. افغانستان و روزهای فرهنگی ج.ا. افغانستان در ج. تاجیکستان در زمان مساعد با همدیگر همکاری نمایند؛
- ۱۰.۵. طرفین تأکید نمایند، که بادر نظر داشت امکانات و نیازمندی یکی از طرفین، زمینه بورس های تحصیلی را در رشته های باستان شناسی، اتنوگرافی، هنرهای زیبا و آبدات تاریخی برای همدیگر فراهم نمایند.

۱۱. همکاری در عرصه ورزش و سیاحت

عرصه ورزش

- ۱۱.۱. طرفین به تبادل تجارب متخصصین ورزش موافقت نمودند؛
- ۱۱.۲. جانب تاجیکستان ورزشکاران ج.ا. افغانستان را در مسابقات بین المللی که در قلمرو ج. تاجیکستان برگزار می گردد، دعوت می نماید؛
- ۱۱.۳. طرفین توافق نمودند که برگزاری کمپ های تمرینی و تعلیمی مشترک کورس های مربیگری، ارتقای ظرفیت مدیران ورزش به راه انداخته شود.

۱۱, ۱۲

۱۱۱

۱۱.۴. طرفین توافق نمودند که دانشمندان جوان در کنفرانس های بین المللی علمی و همچنان در فستیوال های دوستی که در قلمرو یکدیگر برگزار می گردد، اشتراک می نمایند.

عرصه سیاحتی (توریسم)

۱۱.۵. طرفین توافق نمودند که جهت فراهم ساختن برگزاری فورم ها و نمایشگاه های سیاحتی تاجیکستان و افغانستان تدابیر لازم را اتخاذ نمایند؛

۱۱.۶. طرفین توافق نمودند تا برنامه های همکاری مشترک در بخش سیاحتی را برای سال های ۲۰۲۰-۲۰۲۵ تهیه نمایند.

۱۲. همکاری در عرصه معارف و تحصیلات عالی

۱۲.۱. طرفین توافق نمودند که در مورد برگزاری تحقیقات علمی مشترک در عرصه های نوآوری و تکنولوژی معلوماتی همکاری نمایند؛

۱۲.۲. طرفین توافق نمودند تا در رابطه به تبادل اطلاعات در مورد تجارب، مدیریت و تشکیلات در عرصه تقویت معارف و علم همکاری نمایند؛

۱۲.۳. طرفین توافق نمودند تا پیرامون اشتراک اساتید و دانشجویان در کنفرانس ها، سمپوزیوم ها و همایش های منطقوی و بین المللی علمی با همدیگر همکاری نمایند؛

۱۲.۴. جانب افغانستان مسأله بورسیه ها در سطح ماستری و دوکتورا (PHD) را برای بررسی به جانب تاجیکستان پیشنهاد نمود؛

۱۲.۵. طرفین توافق نمودند که مسأله همکاری میان مؤسسات تحصیلات عالی را بررسی نمایند.

۱۳. همکاری در عرصه صحت (عامه) و حفظ اجتماعی اهالی

۱۳.۱. طرفین توافق نمودند که متخصصین ج.ا. افغانستان را که در ترتیب مقرر گردیده در بخش های مختلف حوزه طب آماده نمایند؛

۱۳.۲. وزارت صحت و حفظ اجتماعی اهالی ج. تاجیکستان در آینده نیز آماده است که برای تشخیص و معالجه شهروندان جمهوری اسلامی افغانستان در مؤسسات اجتماعی و طبابتی سرحدی ج. تاجیکستان طبق مقررات تعیین شده همکاری نماید؛

۱۳.۳. طرفین توافق نمودند که در روند جلوگیری، راجستر و گسترش امراض ساری و تقویت بخشیدن نظارت ضد اپیدمیولوژی در محل عبور و مرور مرزی با همدیگر همکاری دوجانبه نمایند؛

۱۳.۴. طرفین توافق نمودند تا در راستای جلوگیری از واردات و صادرات داروهای جعلی و بی کیفیت همکاری نمایند.

St. C.

۱۵

۱۴. همکاری در عرصه بیمه

۱۴.۱. طرفین برای تجدید موافقتنامه همکاری بین اداره بیمه جمهوری تاجیکستان و ریاست عمومی امور بیمه های وزارت مالیه ج.ا. افغانستان، تشریک معلومات بیمه ای و انتقال تجارب مشترک در امور بیمه تأکید ورزیدند؛
۱۴.۲. طرفین در مورد عمل بالمثل در امور بیمه مطابق چهارچوب حقوقی دو کشور توافق نمودند.

۱۵. زمینه توافقی و قانونی روابط دوجانبه

طرفین توافق می نمایند که:

- زمینه های توافقی و قانونی روابط دوجانبه را تحکیم بخشند؛
- روند توافقات طرح های اسناد دوجانبه را سرعت بخشند؛
- امکانات توافقی و قانونی روابط دوجانبه را در نیم سال اول ۲۰۲۰ تدویر نمایند.

۱۶. همکاری ها در تطبیق یادداشت تفاهم تبادل معلومات آب شناسی و اطلاعات وابسته به آن

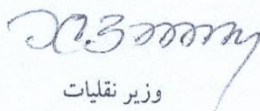
منعقد ۲۵ نوامبر ۲۰۱۴

۱۶.۱. جانب تاجیکستان از جانب افغانستان درخواست نمود که تدابیر لازم جهت تطبیق عملی یادداشت تفاهم فوق الذکر بخصوص در بخش استفاده مؤثر تجهیزات و تبادل اطلاعات آب سنجی غرض به موقع آگاه نمودن اهالی اطراف دریای آمو از آفات طبیعی.
۱۶.۲. طرفین توافق نمودند، که برای نظارت بدون ممانعت و به موقع اندازه گیری عمق و جریان آب در حوزه پنج دریای آمو تدابیر اتخاذ نموده و اشخاص متصدی را برای نظارت رفت و اجرای موافقتنامه های بدست آمده به همدیگر معرفی نمایند.

۱۷. در رابطه به برگزاری هشتمین اجلاس کمیسیون

طرفین به توافق رسیدند که جلسه هشتم کمیسیون سال ۲۰۲۰ در شهر کابل دایر گردد و تاریخ برگزاری جلسه از مجاری دیپلماتیک معین خواهد شد.
پروتوکول به تاریخ ۵ جولای ۲۰۱۹ مطابق با ۱۴ سرطان ۱۳۹۸ هجری خورشیدی در شهر دوشنبه در دو نسخه اصلی با زبان های تاجیکی و دری که از اعتبار یکسان برخوردارند، به امضاء رسید.

محترم خداپارزاده خداپار ذوقی بیک

وزیر نقلیات

جمهوری تاجیکستان

محترم داکتر همایون قیومی

وزیر مالیه

جمهوری اسلامی افغانستان